

Abstrakt

Odborová organizace v pracovněprávních vztazích

Úkolem práce je popsat poslední legislativní změny, které se dotkly odborových organizací, především související s rekodifikací soukromého práva a vymezit důsledky, které tyto změny mají pro právní postavení a oprávnění odborových organizací, a jaký můžeme v budoucnu očekávat vývoj v této oblasti, a dále poskytnout základní aktualizovaný výklad o právní úpravě činnosti odborových organizací a právech a povinnostech s tím souvisejících.

Práce je členěna do šesti kapitol, které se dále dělí na oddíly a pododdíly.

První kapitola popisuje odborovou organizaci jako součást kolektivního pracovního práva a jako subjekt z pohledu právní teorie, dále se stručně věnuje historii odborových organizací, vnitrostátním, mezinárodním a evropským pramenům práva upravujícím právo na odborové sdružování. V dalších částech první kapitoly jsou věnovány subjektivitě odborové organizace, kde je srovnávána minulá a současná právní úprava existence odborových organizací a některé další související aktuální otázky jako například nově zavedená trestní odpovědnost právnických osob. Konec první kapitoly je věnován základnímu výkladu o hierarchii odborových organizací.

Následující kapitoly popisují činnost odborových organizací. Druhá kapitola je věnována právům a povinnostem odborových organizací, vyplývajících ze zákona s ohledem na poslední judikaturu. Jedná se o oprávnění v oblasti informování, projednání, spolurozhodování, kontroly, účasti v legislativním procesu, zastupování svých členů před soudem a kolektivní vyjednávání. Důraz je zde kladen na popis povinností, které z těchto práv odborové organizaci plynou.

Třetí kapitola se zabývá kolektivním vyjednáváním. Kapitola definuje pojem kolektivního vyjednávání a vymezuje jeho základní rozdělení na formalizovaný způsob kolektivního vyjednávání o kolektivní smlouvě a neformální sociální dialog a jeho zásady. Závěr kapitoly pojednává o tripartitním jednání.

Čtvrtá kapitola pojednává o kolektivních smlouvách. Začátek kapitoly podává základní výklad o znacích kolektivních smluv, jejich druzích, sjednávání, vlastnostech a jejich působení v kolektivních pracovních vztazích. Následně je věnována zvýšená pozornost roli, kterou odborová organizace sehrává při sjednávání, účinnosti a zániku kolektivních smluv.

Pátá kapitola se zaměřuje na kolektivní pracovní spory a způsoby jejich řešení s ohledem na jejich dvojkolejnost, tedy dělení na formalizované kolektivní spory o uzavření kolektivní smlouvy a nikterak upravené kolektivní spory o dalších otázkách. Zvláštní pozornost je věnována právu na stávkou mimo kolektivní spor o uzavření kolektivní smlouvy.

Diplomová práce byla vypracována dle stavu právní úpravy ke dni 20. 6. 2014.